

Brüssel, 27. veebruar 2026
(OR. en)

6854/26

MIGR 61
JAI 263
ASIM 15
SOC 120
EMPL 51
EDUC 67

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ,
direktor

Kättesaamise
kuupäev: 16. veebruar 2026

Saaja: Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: C(2026) 462 final

Teema: KOMISJONI SOOVITUS,
29.1.2026,
mis käsitleb talentide ligimeelitamist, et edendada innovatsiooni

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 462 final.

Lisatud: C(2026) 462 final

Brüssel, 29.1.2026
C(2026) 462 final

KOMISJONI SOOVITUS,

29.1.2026,

mis käsitleb talentide ligimeelitamist, et edendada innovatsiooni

KOMISJONI SOOVITUS,

29.1.2026,

mis käsitleb talentide ligimeelitamist, et edendada innovatsiooni

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Erioste või suure innovatsioonipotentsiaaliga kolmandate riikide kodanike, sealhulgas loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika (LTT) valdkonna teadlaste, üliõpilaste ja kõrgkooli lõpetanute, kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja oskustöölise, idufirmade asutajate ja uuendusmeelsete ettevõtjate ligimeelitamine ja hoidmine on liidu majanduskasvu, konkurentsivõime ja tehnoloogilise juhtpositsiooni säilitamiseks ülioluline.
- (2) Talentide ligimeelitamine innovatsiooni edendamiseks on eriti tähtis liidu konkurentsivõime ja strateegilise autonoomia seisukohast olulistest sektorites, mille hulka kuuluvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, süvatehnoloogia ja eesliini-innovatsioon, nagu tehisintellekt, kvantitehnoloogia ja pooljuhid, virtuaalmaailm, puhas tehnoloogia ja taastuvenergiatehnoloogia (sealhulgas tuumatehnoloogia), biotehnoloogia (sealhulgas tervishoiu ja biomajanduse rakendused), kõrgtehnoloogiline tootmine ja materjalid ning küberturvalisus.
- (3) Püsiv tööjõupuudus ja oskuste nappus innovatsioonimahukates sektorites nõrgendab liidu suutlikkust oma eesmärged saavutada. Need puudujäägid on alates 2015. aastast peaaegu kahekordistunud ja prognooside kohaselt püsivad ka edaspidi: eeldatakse, et 2035. aastaks on rohkem kui poolte uute vabade töökohtade täitmiseks vaja kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid. Puudujääkide üheks põhjuseks on sooline ebavõrdsus, eelkõige loodus- ja inseneriteaduste ning ettevõtlussektori tööjõu puhul. Tööjõupuuduse ja oskuste nappuse põhjuseks on ka takistused liidus juba elavate kolmandate riikide kodanike oskuste täielikul kasutamisel, sealhulgas probleemid nende kvalifikatsiooni tunnustamisel ja vähene juurdepääs töökohtadele, mis vastaksid nende profiilile. Need puudujäägid mõjutavad ebaproportsionaalselt väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd) ja idufirmasid, kellel on raske meelitada ligi tegevuse laiendamiseks ja ülemaailmseks konkureerimiseks vajalikke talente¹.
- (4) Endiselt on väga oluline kasutada ära liidu oma töötajaskonna potentsiaal. Kvalifitseeritud ja uuendusmeelsete inimeste ligimeelitamine väljastpoolt liitu on aga samuti vajalik, et tagada kestlik talendivõrgustik, mis tugevdab liidu konkurentsivõimet ja võimaldab teha edusamme liidu strateegiliste prioriteetide elluviimisel. Üha ebakindlamas ülemaailmses keskkonnas on liidu avatus, põhiõiguste austamine, akadeemiline vabadus ja tugevad demokraatlikud institutsioonid peamine

¹ „Employment and Social Developments in Europe 2024 – Addressing Labour and Skills Shortages for Europe’s Green and Digital Future“ (Tööhõive ja sotsiaalareng Euroopas 2024 – tööjõupuuduse ja oskuste nappusega tegelemine Euroopa keskkonnahoidliku ja digitaalse tuleviku nimel), Euroopa Komisjon, 2024.

tegur, mis aitab ligi meelitada kvalifitseeritud ja uuendusmeelseid inimesi, kes otsivad stabiilset ja avatud keskkonda, mis võimaldab neil vabalt elada, töötada ja loovalt tegutseda.

- (5) Rände- ja varjupaigaleppes² on taas kinnitatud, kui oluline on meelitada liitu oskustöölisi ja andekaid inimesi. Viimastel aastatel on komisjon esitanud rea seadusandlikke, operatiivseid ja tulevikku suunatud meetmeid, sealhulgas ettepaneku luua ELi talendireserv,³ et edendada rahvusvahelist töötajate värbamist, ning talendipartnerlused, et edendada struktureeritud koostöö raamistikke partnerriikidega.
- (6) Talentide ligimeelitamise meetmete tulemuslikku rakendamist tuleks toetada partnerriikidega tehtava koostööga, eelkõige dokumentide turvalisuse, identiteedihalduse ja teabevahetuse valdkonnas, samuti selleks, et lahendada ajude äravooluga seotud võimalikud probleemid. Koostöö eesmärk peaks olema tugevdada vastastikust usaldust, suurendada riiki lubamise menetluste usaldusväärsust ja täiendada laiemaid ELi partnerlusi, sealhulgas talendipartnerlusi ning osalemist laienemise ja naabruspoliitika kontekstis. Sellega seoses on Vahemere piirkonna leppes⁴ toonitatud talentide liikuvuse tähtsust terviklike partnerluste loomisel; selleks on muu hulgas soovitatud edendada kõrgharidust ja üliõpilaste liikuvust ning tehtud ettepanek asutada Vahemere piirkonna ülikool.
- (7) Teatises „Oskuste liit“⁵ on esitatud peamised liidu, liikmesriikide, piirkondliku ja kohaliku tasandi eesmärgid tõmmata kolmandatest riikidest ligi oskustöölisi ja neid hoida, et lahendada oskuste nappuse probleem ja arendada oskusi liidus. Teatises on rõhutatud ka lõimumise ja pereelu toetamise tähtsust kvalifitseeritud töötajate ja teadlaste ligimeelitamisel ja hoidmisel, sealhulgas vajadust arendada atraktiivset teadusalast karjääri, nagu seda on käsitletud Euroopa teadlaste hartas.
- (8) Teatises „Oskuste liit“ on öeldud, et 2030. aastaks peaks ELis olema aastas vähemalt 350 000 väljastpoolt ELi pärit õppijat, kes tulevad siia õppima ja omandama kolmanda taseme haridust. Programm „Erasmus+“ on oluline tegur oskuste liidu arendamisel, sealhulgas selliste juhtalgatuste kaudu nagu Erasmus Mundus, Euroopa ülikoolide liidud ja tulevane Euroopa kraad/märgis.
- (9) Teatises nimetatud tulevane kutsehariduse ja -õppe strateegia aitab samuti ligi meelitada kutsehariduse ja -õppe õpilasi ja lõpetajaid, kes võivad toetada liidu innovatsiooni.
- (10) Algatusega „Vali teadustööks Euroopa“⁶ reklaamitakse Euroopat kui rahvusvaheliste üliõpilaste, teadlaste ja spetsialistide tippsihtkohta ning ELi idu- ja kasvufirmade strateegia⁷ eesmärk on muuta Euroopa maailma parimaks kohaks, kus luua ja kasvatada ülemaailmseid tehnoloogiaettevõtteid, sealhulgas süvatehnoloogia ettevõtteid. Need algatused koos teatisega „Euroopa tehisintellekti tegevuskava“⁸ toovad esile süvatehnoloogia, tehisintellekti ja puhta tehnoloogia sektori ning tervishoiu- ja digisektori strateegilise tähtsuse Euroopa konkurentsivõime ja suveräänsuse jaoks ning vajaduse tagada, et EL suudaks meelitada ligi neid sektoreid

² COM(2020) 609 final.

³ COM(2023) 716 final.

⁴ JOIN(2025) 26 final.

⁵ COM(2025) 90 final.

⁶ <https://euraxess.ec.europa.eu/jobs#choose-europe-for-science-new>.

⁷ COM(2025) 270 final.

⁸ COM(2025) 165 final.

edasiviivaid kvalifitseeritud spetsialiste. Tähtis vahend rahvusvaheliste talentide ligimeelitamiseks ja hoidmiseks Euroopas on Marie Skłodowska-Curie meetmed, millega toetatakse kogu maailma teadlaste koolitamist ja karjääri arendamist nende karjääri kõigis etappides. ELi idu- ja kasvufirmade strateegiaga käivitatud algatusega „Sinine vaip“ toetatakse erinevate kõrge kvalifikatsiooniga talentide ligimeelitamist ja hoidmist, keskendudes ettevõtlusharidusele, töötajate aktsiaoptsoonide maksustamise aspektidele ja piiriülesele tööhõivele.

- (11) Komisjon pakub toetust käimasolevate ja kavandatud algatuste kaudu, mille eesmärk on suurendada ELi atraktiivsust talentide jaoks, eelkõige algatuse „Vali Euroopa“ teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud meetmete kaudu. Need jõupingutused hõlmavad ka rahastamisvõimalusi ja teavitustegevust informeerimaks talente töövõimalustest ELi teadusasutustes.
- (12) Tulevase Euroopa innovatsiooniakti eesmärk on suurendada ja kiirendada uuenduste kasutuselevõttu ning parandada uuendusmeelsete ettevõtete, sealhulgas idu- ja kasvufirmade õiguskeskkonda. Komisjoni ettepanekuga Euroopa teadusruumi käsitleva õigusakti kohta suurendatakse ka investeringuid teadus- ja arendustegevusse, ühtlustatakse liidu ja liikmesriikide investeerimisprioriteete ning toetatakse teadlaste liikuvust liitu ja liidu sees. Komisjoni tegevuskavas naiste kohta teadusuuringutes, innovatsioonis ja idufirmades käsitletakse püsivat soolist ebavõrdsust, mis takistab talentide ja innovatsioonipotentsiaali täielikku ärakasutamist, eesmärgiga muuta EL 2030. aastaks naiste jaoks nendes valdkondades maailma kõige atraktiivsemaks kohaks.
- (13) Rahvusvaheliste talentide ligimeelitamine innovatsiooni ja konkurentsivõime edendamiseks on üks põhieesmärke ka ELi viisapoliitika strateegias⁹, millega kehtestatakse viisapoliitika raamistik, mis toetab Euroopa pikaajalisi huve, tugevdades julgeolekut kogu Schengeni alal, edendades ELi jõukust ja konkurentsivõimet ning demonstreerides Euroopa positsiooni ja vastupanuvõimet ülemaailmsel tasandil.
- (14) Liit peaks rakendama juba käivitatud meetmeid ja suurendama oma jõupingutusi, võttes lisameetmeid, et saada atraktiivseks sihtkohaks rahvusvahelistele talentidele, kelle oskused, teadmised või tegevus võivad aidata edendada liidu konkurentsivõimet ja innovatsiooni ökosüsteeme. Need meetmed peaksid parandama juurdepääsu liidu ja liikmesriikide raamistikele, mis käsitlevad õpinguid, teadusuuringuid, kõrget kvalifikatsiooni ja oskusi nõudvat tööd, idufirmade asutajaid ja uuendusmeelseid ettevõtjaid, ning nende raamistike rakendamist.
- (15) Liidu õigusraamistikuga ette nähtud paindlikkust tuleks kasutada selleks, et kiirendada ja hõlbustada rahvusvaheliste talentide vastuvõtmist ning suurendada liidu atraktiivsust. Nende meetmetega peaksid kaasnema operatiivmeetmed nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil.
- (16) Liidu *acquis*'ga on ette nähtud raamistik, mille alusel meelitada Euroopasse ja hoida seal kolmandatest riikidest pärit talente. Direktiiviga (EL) 2016/801 (üliõpilasi ja teadlasi käsitlev direktiiv)¹⁰ on ühtlustatud üliõpilaste ja teadlaste riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi, mis hõlbustab liikuvust ning parandab õppimisjärgseid ja

⁹ COM(2026) 43.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuse programmides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj>).

teadustöö võimalusi; direktiiviga (EL) 2021/1883 (ELi sinise kaardi direktiiv)¹¹ on kehtestatud kõrge kvalifikatsiooniga töötajate riiki lubamise ja nende õiguste ühised normid. Neid eeskirju täiendab nõukogu direktiiv 2003/86/EÜ (perekonna taasühinemise direktiiv)¹², milles on sätestatud perekonna taasühinemise tingimused; sellel aspektil on oluline roll välismaiste talentide liitu meelitamisel ja seal hoidmisel ning pikaajalise integratsiooni edendamisel.

- (17) Pikad menetlused, raskused, millega andekad töötajad konsulaatidega suheldes kokku puutuvad, teabe nappus ja keerukad riiklikud kavad, sealhulgas idufirmade asutajatele ja uuendusmeelsetele ettevõtjatele mõeldud kavad, õonestavad jätkuvalt liidu raamistiku tulemuslikkust ning piiravad selle atraktiivsust ja nähtavust ülemaailmsel tasandil. Samuti vähendavad need liidu jõupingutuste mõju muudes valdkondades, nagu haridus, teadusuuringud ja innovatsioon.
- (18) Rahvusvaheliste talentide liitu meelitamiseks on oluline, et vastuvõtmismenetlused oleksid kiired, läbipaistvad ja prognoositavad. Konkreetseid meetmeid saab võtta selleks, et muuta vastuvõtuprotsessid lihtsamaks ja prognoositavamaks, lühendada menetlemisaega ning tagada konsulaar- ja haldussüsteemide piisav varustatus taotluste tõhusaks menetlemiseks; samal ajal saab võtta tarvitusele kaitseabinõud võimaliku väärkasutuse vastu, muu hulgas liidu rahastuse toel.
- (19) Teadlaste, rahvusvaheliste tippüliõpilaste, kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja oskustöölise ning idufirmade asutajate ja uuendusmeelsete ettevõtjate ligimeelitamiseks ja hoidmiseks on väga oluline parandada nende pikaajalisi väljavaateid. Nõukogu direktiiviga 2003/109/EÜ (pikaajaliste elanike direktiiv)¹³ on ette nähtud võimalus saada ELi pikaajalise elaniku staatus pärast viieaastast seaduslikku ja pidevat elamist liikmesriigis ning direktiiviga toetatakse väga liikuvaid talente, nagu teadlased ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajad. Komisjoni ettepanek¹⁴ sõnastada uuesti pikaajaliste elanike direktiiv aitaks muuta liidu kui sihtkoha veelgi atraktiivsemaks.
- (20) Kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide hõlpsam tunnustamine ja oskuste lihtsam valideerimine on võtmetähtsusega, et inimesi edukalt liitu tööle ja elama meelitada. 2026. aastaks kavandatud oskuste ülekantavuse algatuse raames uuritakse, kas teha ettepanek ühiste normide kohta, mis käsitlevad lihtsamaid menetlusi kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide ja oskuste tunnustamiseks ja valideerimiseks.
- (21) Selleks et muuta menetlused kiiremaks, läbipaistvamaks ja tulemuslikumaks, on oluline parandada talentide teavitamist välismaal, tugevdada koordineerimist haridus- ja koolitusasutuste, teadusasutuste ja innovatsioonis osalejate vahel ning tagada piisav haldussuutlikkus.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/1883, mis käsitleb kolmandate riikide kodanike kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil riiki sisenemist ja seal elamise tingimusi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 2009/50/EÜ (ELT L 382, 28.10.2021, lk 1–38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj>).

¹² Nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (ELT L 251, 3.10.2003, lk 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/86/oj>); direktiivis (EL) 2016/801 (teadlaste kohta) ja direktiivis (EL) 2021/1883 on sätestatud soodsamad normid.

¹³ Nõukogu direktiiv 2003/109/EÜ pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (ELT L 16, 23.1.2004, lk 44, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/109/oj>).

¹⁴ COM(2022) 650 final.

- (22) Selleks et hõlbustada talentide juurdepääsu liidule ja liikmesriikidele ning ühtlustada taotlemiskorda ning tugevdada meetmeid selliste rahvusvaheliste talentide ligimeelitamiseks ja liidus hoidmiseks, kes võivad aidata edendada liidu konkurentsivõimet ja majanduskasvu, samuti selleks, et suurendada suutlikkust ja juurdepääsu teabele ning edendada koordineerimismehhanisme, tuleks esitada sihipärased soovitused.
- (23) Ka ELis elavatel rahvusvahelise kaitse saajatel ja kaitset vajavatel kolmanda riigi kodanikel, kes on põgenenud kolmandasse riiki, võivad olla oskused, mida Euroopa tööjõuturg vajab, või suur innovatsioonipotentsiaal. Paraku võivad nad kokku puutuda spetsiifiliste probleemidega õpingute, teadustöö ja kõrget kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil elamisloa saamisel. Näiteks võib neil olla raskusi välisriigi diplomite, tunnistuste ja muude kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide tunnustamisega, eelkõige olukorras, kus puuduvad dokumentaalsed tõendid või ei suudeta katta tunnustamismenetlusega seotud kulusid. Sellega seoses võiks kasutada kogemusi, mis on saadud täiendavate, töö või haridusega seotud võimaluste raames kooskõlas komisjoni soovitusena seaduslike võimaluste kohta kaitse saamiseks ELis¹⁵.
- (24) Soodustada tuleks liikmesriikide, sotsiaalpartnerite ja sidusrühmade vahelist koostööd ja teabevahetust, mis toimub talentide ligimeelitamiseks innovatsiooni edendamise eesmärgil, sealhulgas vastastikuse õppimise ja heade tavade vahetamise teel. Luua tuleks platvorm talentide ligimeelitamiseks innovatsiooni huvides (Talent for Innovation Attraction Platform), et tuua kokku eksperdid olemasolevatest rände-, tööhõive-, haridus- ja innovatsioonifoorumitest, eesmärgiga luua sünergiat, tagada koordineerimine ja jälgida soovitusel rakendamist.
- (25) Komisjon peaks tegema käesoleva soovitusel rakendamise korrapäraselt kokkuvõtteid, alustades 2026. aastast, hindamaks, kas on vaja sihipäraseid seadusandlikke kohandusi, mis aitavad muuta menetlused lihtsamaks ning ELi konkurentsivõime ja innovatsiooni eesmärkidele paremini vastavaks. Selleks tuleks liikmesriike kutsuda üles teavitama komisjoni asjakohastest riiklikest algatustest, reformidest, headest tavadest ja statistikast.
- (26) Käesolevas soovitusel tuleks keskenduda inimeste riiki lubamise ja seal elamise reeglitele juhtudel, kus riigis viibitakse üle 90 päeva. Liikmesriigid võivad samuti otsustada kohaldada käesolevas soovitusel sätestatud meetmeid selliste kolmandate riikide kodanike kategooriate suhtes, kelle suhtes kehtib viisanõue ja kes külastavad ELi õppimise, teadustöö või ettevõtluse eesmärgil ning viibivad ELis kuni 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul, tingimusel et see on kooskõlas lühiajalisi viisid käsitleva kohaldatava ELi õigusraamistikuga¹⁶,
- (27) Käesolev soovitus ei piira liikmesriikide pädevust määrata kindlaks töö eesmärgil riiki lubatavate kolmandate riikide kodanike arv kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 lõikega 5,

¹⁵ Komisjoni 23. septembri 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1364 seaduslike võimaluste kohta kaitse saamiseks ELis: ümberasustamise, humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise ja muude täiendavate võimaluste edendamine (ELT L 317, 1.10.2020, lk 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1364/oj>).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj>).

SOOVITAB:

TALENTIDE JAOKS LIIDULE JA LIIKMESRIIKIDELE JUURDEPÄÄSU HÖLBUSTAMINE NING TAOTLEMISKORRA ÜHTLUSTAMINE

Pikaajaliste viisade ja elamislubade taotluste esitamise ja hindamise lihtsustamise meetmed

1. Liikmesriigid peaksid ette nägema lihtsa, kiire, läbipaistva ja digiteeritud taotlemiskorra, et motiveerida kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid ja oskustöölisi, aga ka teadusorganisatsioone, haridus- ja koolitusasutusi ja tööandjaid kasutama rahvusvahelise liikuvuse võimalusi.
2. Liikmesriigid peaksid lubama taotlejatel esitada taotlusi kaugmeetodil või kohapeal. Isiklikku kohtumist tuleks nõuda üksnes juhul, kui see on rangelt vajalik, näiteks biomeetriliste andmete esitamiseks, või kui on põhjendatud kahtlus, et kolmanda riigi kodanik elaks liidus muul eesmärgil kui see, milleks ta liitu lubamist taotleb. Kui taotlus tuleb esitada isiklikult kohapeal, peaksid liikmesriigid tagama, et taotluse esitamiseks, vestluseks ja pikaajalise viisa või elamisloa kättesaamiseks pakutakse piisavalt vastuvõtuaegu, mida on hõlbustada broneerida.
3. Liikmesriigid peaksid tagama, et taotluste esitamist hõlbustavate meetmetega kaasnevad asjakohased kaitsemeetmed, millega tagatakse, et kolmandate riikide kodanikud ei kujuta endast ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule või rahvatervisele, ning ennetatakse kuritarvitusi ja pettust, näiteks kontrollides vastuvõtivate üksuste ja tööandjate ning tõendavate dokumentide autentsust ja usaldusväärsust ning nende isikute profiili autentsust ja usaldusväärsust, kes soovivad teha teadusuuringuid, õppida või töötada strateegilise tähtsusega valdkondades (nt kaitse, tuumaenergia, luure jne). Samuti peaksid liikmesriigid kehtestama proportsionaalsed järelevalvemehhanismid, mida rakendatakse pärast seda, kui kolmandate riikide kodanikud on nende territooriumile sisenenud, tagamaks, et riiki lubamise tingimused on jätkuvalt täidetud; muu hulgas tuleks jälgida, et ei teki uut ohtu avalikule julgeolekule ega avalikule korrale, samuti tehnoloogialekke ohtu.
4. Liikmesriigid peaksid looma veebipõhised taotluste esitamise süsteemid, mis on kasutajasõbralikud ja tõhusad ning võimaldavad turvalist ja koostalitlusvõimelist¹⁷ andmevahetust ja koordineerimist taotluste menetlemises osalevate pädevate riiklike asutuste vahel.
5. Liikmesriike julgustatakse konsulaarülesannete täitmiseks vajalikke ressursse kolmandates riikides vajaduse korral koondama ja koordineerima, et parandada konsulaarasutuste piiratud suutlikkust. Sellise koostöö juurde võiksid näiteks kuuluda jagatud või ühised viisaosakonnad, mis annavad rahvusvahelistele üliõpilastele, teadlastele, kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele ja oskustöölisele, idufirmade asutajatele ja uuendusmeelsetele ettevõtjatele sihtotstarbelist teavet taotlemiskorra kohta ning hõlbustavad nende pikaajaliste viisade ja elamislubade menetlemist. Need spetsiaalsed osakonnad võiks luua koostöös ELi delegatsioonide, riiklike innovatsiooniasutuste ja kaubanduskodadega ning need võiksid korraldada ka teavitustegevust.

¹⁷ Liikmesriikide taotluste esitamise süsteemide koostalitlusvõimet saab parandada, kui kasutada Koostalitleva Euroopa portaali asjakohaseid ressursse.

6. Kui liikmesriigil ei ole kolmandas riigis diplomaatilist või konsulaaresindust, peaks ta võtma vajalikud meetmed, et hõlbustada taotluste esitamist näiteks veebipõhise taotluste esitamise süsteemi kaudu või sõlmides esindamist käsitleva kokkuleppe teise liikmesriigiga, kellel on kõnealuses kolmandas riigis esindus.

Riiki lubamise tingimuste lihtsustamise meetmed

7. Liikmesriigid peaksid kasutama teadusasutuste, kõrgharidusasutuste ja tööandjate heakskiitmise või tunnustamise menetlusi, et vabastada taotlejad teatavatest dokumendinõuetest, kasutades direktiivi (EL) 2016/801 artiklis 9 ja artiklis 15 ning direktiivi (EL) 2021/1883 artiklis 13 sätestatud võimalusi. Läbipaistvuse huvides ja tagamaks, et taotlejad on heakskiidetud ja tunnustatud teadusasutustele, kõrgharidusasutustele ja tööandjatele pakutavast lihtsustatud korrast teadlikud, peaksid liikmesriigid korrapäraselt avaldama heakskiidetud vastuvõtivate ja toetavate üksuste ning tunnustatud tööandjate ajakohastatud loetelu samal veebisaidil, kust taotlejad leiavad teavet pikaajaliste viisade ja elamislubade väljaandmise korra kohta.
8. Liikmesriigid peaksid vähendama dokumente või tõendeid, mida taotlejad peavad esitama, kui nad soovivad õppida, teha teadustööd või kõrget kvalifikatsiooni või oskusi nõudvat tööd heakskiidetud teadusasutuses, kõrgharidusasutuses või tunnustatud tööandja juures, nagu on lubatud direktiivi (EL) 2016/801 artikli 8 lõikega 3 ja artikli 11 lõikega 3 ning direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 13 lõikega 2. Liikmesriigid peaksid vabastama taotlejad vähemalt selliste dokumentide esitamisest, mida vastuvõttev üksus või muu pädev asutus on juba kontrollinud, nagu tõend majutuse kohta, diplomi tõlge, tõend ravikindlustuse kohta, tööturusteid või muud täiendavad dokumendid, mida on heakskiitmise või tunnustamise protsessi käigus eelnevalt hinnatud.
9. Kolmandate riikide kodanikud, kes tulevad liitu õppimise, teadustöö või kõrget kvalifikatsiooni või oskusi nõudva töö eesmärgil, ei tea taotluse esitamise ajal sageli oma tulevast aadressi ega saa üürida nõuetekohast eluaset ilma allkirjastatud töölepingu ja kehtiva pikaajalise viisa või elamisloata. Liikmesriigid peaksid kooskõlas direktiivi (EL) 2016/801 artikli 7 lõikega 2 ja direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 5 lõikega 7 hoiduma nõudmast üliõpilastelt, teadlastelt ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajatelt, et nad esitaksid taotluse esitamise ajal aadressi või ajutise aadressi asjaomasel liikmesriigis.
10. Selleks et muuta ELi sinine kaart kättesaadavamaks uuendusmeelsetele talentidele, peaksid liikmesriigid kaaluma järgmist:
 - madalama palgakünnise kohaldamine kutsealadele, kus valitseb struktuurne tööjõupuudus, ja hiljuti ülikooli lõpetanutele direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 5 lõikega 4 lubatud piirides; ning
 - kvalifikatsiooni asemel asjakohase töökogemuse aktsepteerimine kooskõlas direktiivi artikli 2 lõike 9 punktiga b, kui menetletakse taotlust töötada mõnes liidu innovatsiooni ökosüsteemi jaoks strateegilises sektoris lisaks IKT-sektorile, mida on nimetatud direktiivi (EL) 2021/1883 I lisas.

Taotluste menetlemise aja lühendamise menetlused

11. Liikmesriigid peaksid kehtestama idufirmade asutajatele ja uuendusmeelsetele ettevõtjatele lihtsustatud või kiirmenetluse pikaajalise viisa või elamisloa saamiseks koostöös riiklike ametiasutuste tunnustatud või heakskiidetud innovatsioonis osalejatega (nt sertifitseeritud inkubaatorid, kiirendid, innovatsiooniagentuurid, tehnoloogiapargid). Liikmesriigid peaksid eelkõige kohaldama lihtsustatud või

kiirmenetlust selliste idufirmade ja VKEde asutajate ja uuendusmeelsete ettevõtjate suhtes, kes osalevad riiklikes või ELi poolt toetatud innovatsiooniprogrammides, nagu programm „Euroopa horisont“, saavad toetust Euroopa Innovatsiooninõukogult, Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudilt või EUREKA Eurostarsi raames või osalevad programmi „InvestEU“ toetusega projektides.

12. Liikmesriigid peaksid menetlema rahvusvaheliste üliõpilaste, teadlaste ning kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja oskustöölise pikaajalise viisa ja elamisloa taotlusi (sealhulgas pikendamistaotlusi) LTT valdkonnas ning muudes innovatsiooniga seotud sektorites, samuti idufirmade asutajate ja uuendusmeelsete ettevõtjate pikaajalise viisa ja elamisloa taotlusi võimalikult kiiresti ning neid julgustatakse seda tegema 30 päeva jooksul alates taotluse esitamisest.
13. Kooskõlas eesmärkidega, mis on sätestatud nõukogu soovitusel „Liikuvus Euroopas“¹⁸, peaksid liikmesriigid võimalikult kiiresti menetlema liidu rahastatavate programmide, näiteks programmi „Erasmus+“ või Marie Skłodowska-Curie meetmete, Euroopa Teadusnõukogu toetuste ja muude selliste kavade raames, mille eesmärk on ligi meelitada andekaid teadusuuringute ja innovatsiooni rühmasid, liitu saabuvate rahvusvaheliste üliõpilaste ja teadlaste pikaajalise viisa ja elamisloa taotlusi (sealhulgas pikendamistaotlusi). Neil soovitatakse seda teha 30 päeva jooksul alates taotluse saamisest.
14. Liikmesriigid peaksid hoiduma riiki lubamise menetluse eri etappides selliste mitteoluliste dokumentide nõudmisest, mis on juba esitatud menetluse eelmises etapis, nagu töölepingu koopia, tõend majutuse kohta, ametlikud tõlked või legaliseeritud diplomid, ning peaksid esitatud dokumentide ehtsuse ja õigsuse suhtes üles näitama vastastikust usaldust. Kooskõlas direktiivi 2016/801 artikli 5 lõikega 2 peaksid liikmesriigid kaaluma dokumentide vastuvõtmist muudes liidu ametlikes keeltes kui nende oma ametlikud keeled või vähemalt inglise keeles.
15. Liikmesriigid peaksid lubama taotluse esitanud rahvusvahelistel üliõpilastel algatada sisserändemenetluse enne õppemaksu täies ulatuses tasumist, tingimusel et tõend kogu summa tasumise kohta esitatakse hiljemalt pikaajalise viisa või elamisloa väljastamisel.
16. Kui liikmesriigid väljastavad elamislubasid ainult oma territooriumil ja taotlejad vajavad sellele territooriumile sisenemiseks viisat, peaksid liikmesriigid menetlema nõutava viisa taotlust võimalikult kiiresti ning väljastama viisa käesoleva soovitusel punktides 12 ja 13 soovitatud üldise, 30 päeva pikkuse tähtaja jooksul. Selle tähtaja sisse peaks vajaduse korral kuuluma ka aeg, mida pädevad asutused vajavad tööturu olukorra kontrollimiseks.
17. Liikmesriikidel soovitatakse mitte kohaldada teadlaste ning kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja oskustöölise suhtes tööturute, välja arvatud juhul, kui see on tõepoolest vajalik, ning mitte kohaldada selliseid teste elamisloa pikendamise või ELi-sisese liikumise korral. Samuti soovitatakse liikmesriikidel mitte kohaldada tööturute sellistele kutsealadele, kus valitseb struktuurne tööjõupuudus, ja nendele kutsealadele, mis panustavad ELi innovatsiooni ökosüsteemi, sealhulgas LTT valdkonnaga seotud sektorites. Kui tööturute tehakse, peaksid need olema kiired, proportsionaalsed ja läbipaistvad.

¹⁸ Nõukogu 13. mai 2024. aasta soovitus „Liikuvus Euroopas – õpirände võimalused kõigile“ (ELT C, C/2024/3364, 14.6.2024).

RAHVUSVAHELISTE TALENTIDE LIITU MEELITAMINE JA LIIDUS HOIDMINE

Ettevõtlusalaste ja pikaajaliste töövõimaluste parandamise meetmed

18. Liikmesriigid peaksid suurendama rahvusvaheliste üliõpilaste ja teadlaste teadlikkust sellest, et neil on õigus jääda riigi territooriumile vähemalt üheksaks kuuks pärast õpingute või teadustöö lõpetamist töö otsimise või ettevõtte asutamise eesmärgil, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2016/801 artikli 25 lõikes 1. Seda ajavahemikku võiks vajaduse korral pikendada, et anda kõrgkooli lõpetanutele ja teadlastele piisavalt aega oma oskuste tasemele vastava töö leidmiseks või ettevõtlusega alustamiseks.
19. Liikmesriigid peaksid kasutama direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 15 lõikes 5 sätestatud võimalust lubada ELi sinise kaardi valdajatel tegeleda muu kutsetegevusega, mis täiendab nende põhitegevust ELi sinise kaardi valdajana, ilma et see mõjutaks nende elamisõigust ELi sinise kaardi valdajana. Selline paindlikkus on eriti oluline IKT-sektoris ja muudes innovatsioonipõhistes sektorites, kus see võib julgustada kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid ja oskustöölisi katsetama ja arendama ettevõtlusprojekte, säilitades samal ajal oma põhitegevuse ELi sinise kaardi valdaja staatuse alusel.

Talentide hoidmise meetmed

20. Liikmesriigid peaksid hõlbustama rahvusvaheliste üliõpilaste, teadlaste, kõrge kvalifikatsiooniga töötajate ja oskustöölise, idufirmade asutajate ja uuendusmeelsete ettevõtjate juurdepääsu asjakohastele riigi ja ELi tasandi tugiteenustele ja võrgustikele, et aidata neil ELis oma kutsetegevust alustada ja jätkata. Teadlased juba kasutavad EURAXESSi. Innovatsiooni täiendav toetamine võiks hõlmata järgmist:
 - teave ettevõtluse kiirendamise ja mentorluse programmide kohta idufirmade asutajatele ja uuendusmeelsetele ettevõtjatele;
 - karjääri arendamine, sealhulgas töötsemis- ja töölesuunamisteenused rahvusvahelistele kõrgkooli lõpetanutele ja õppejõududele;
 - ettevõtlushariduse edendamine ning spetsialistide täiendus- ja ümberõppe algatused;
 - tugi majutuse otsimisel, teave kinnisvara üürimise kohta, suhtlemine eluasemepakkujate ja kohalike omavalitsustega;
 - keeleõppe või keeleoskuse parandamise toetus;
 - abi haldusformaalsustega, mille hulka kuuluvad registreerimine kohalikes registrites, maksud, juurdepääs tervishoiuteenustele ja sotsiaalkindlustus;
 - abikaasade või partnerite toetamine töö otsimisel või ettevõtte asutamisel, sealhulgas keeleõpe;
 - lastehoiu ja laste kooliskäimise võimaluste tagamine, hõlbustades lasteasutusse ja haridusasutusse vastuvõtmise taotlemist nii selleks ette nähtud varajastes etappides kui ka kogu aasta vältel ning selle eest hoolitsemine, et laste eelnevaid õpinguid tunnustataks samaväärsena.
21. Liikmesriigid peaksid tagama, et tingimustele vastavatel teadlastel, kõrge kvalifikatsiooniga töötajatel ja oskustöölistel, idufirmade asutajatel ja

uuendusmeelsetel ettevõtjatel on tegelik võimalus saada ELi pikaajaliseks elanikuks. Selleks peaksid liikmesriigid andma selget teavet ELi pikaajalise elaniku staatuse saamise tingimuste, korra ja sellega seotud õiguste kohta ning hõlbustama koordineerimist kohalike omavalitsuste ning vastuvõtivate ja toetavate üksuste vahel, et kontrollida elamisperioode ja integratsioonitingimusi.

22. Liikmesriigid peaksid hõlbustama ELi sinise kaardi valdajate juurdepääsu ELi pikaajalise elaniku staatusele, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 18 lõikes 2, võimaldades kokku liita eri liikmesriikides elatud aja. Samuti peaksid liikmesriigid hõlbustama ELi pikaajalise elaniku staatuse andmist endistele rahvusvahelistele üliõpilastele, kes jäävad pärast kõrgkooli lõpetamist ja töö leidmist ELi. Sellistel juhtudel, nagu on lubatud nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ artikli 4 lõikega 2, julgustatakse liikmesriike võtma ELi pikaajalise elaniku staatuse saamiseks vajaliku viieaastase perioodi arvutamisel arvesse poolt nendest perioodidest, mil isik on elanud liidus seoses õpingutega.
23. Liikmesriigid peaksid kooskõlas direktiivi (EL) 2016/801 artikli 26 lõikega 4 ja direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 17 lõikega 4 kohaldama sama 30 päeva pikkust taotluse menetlemise aega, nagu on sätestatud punktides 12 ja 13, taotluste suhtes, mille on esitanud teadlasi ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid saatvad pereliikmed, kes võivad taotleda elamisluba teadlase või kõrge kvalifikatsiooniga töötajaga samal ajal. Teadlasi ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid tuleks sellest võimalusest teavitada, samuti tuleks neid teavitada pereliikmete õigusest pääseda tööturule ning saada juurdepääs tervishoiuteenustele, haridusele ja kutseõppele.

ELi-sisese liikuvuse edendamise meetmed

24. Liikmesriigid peaksid teavitama taotlejaid sellest, et rahvusvahelistel üliõpilastel, teadlastel ja ELi sinise kaardi valdajatel on ELi-sisese liikuvuse võimalus. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et asjaomaseid riiklikke ametiasutusi ning teadus- ja haridusasutusi teavitatakse ELi-sisese liikuvuse reeglitest.
25. Liikmesriigid peaksid kasutama direktiivi (EL) 2016/801 artiklitega 27–31 ning direktiivi (EL) 2021/1883 artiklitega 20, 21 ja 22 ette nähtud paindlikkust, et lihtsustada ja ühtlustada ELi-sisese liikuvuse menetlusi. Selleks peaksid liikmesriigid kaaluma järgmist:
 - lubada rahvusvahelistel üliõpilastel liikuda, ilma et üliõpilased või kõrgkoolid peaksid sellest teavitama kahe liikmesriigi pädevaid asutusi¹⁹;
 - lubada teadlastel (ja nende pereliikmetel) lühiajaliselt liikuda, ilma et teadlane ja teadusasutus peaks sellest teavitama pädevaid asutusi, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2016/801 artiklites 28 ja 30;
 - võimaldada ELi sinise kaardi valdajatel tegeleda lühiajaliselt ELi piires liikudes muu tööalase tegevusega lisaks direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 2 punktis 13 loetletud tegevustele, näiteks osaleda innovatsiooniprojektides, mentorluses või teadmiste jagamises, ettevõtlusalastes tegevustes (nt idufirmade inkubatsioon, kiirendamisprogrammid, uuendusliku ettevõtte käivitamine või sellega ühinemine) ning ajutistes õpetamis- või teaduslähetustes ülikoolides või teadusasutustes. Selliste tegevuste loetelu

¹⁹ Direktiivi (EL) 2016/801 artikli 31 lõikes 2 on sätestatud, et teine liikmesriik (kus üliõpilane kavatseb läbida osa oma õpingutest) võib nõuda üliõpilaste liikuvusest teatamist.

tuleks korrapäraselt ajakohastada ja see tuleks teha kättesaadavaks kooskõlas direktiivi (EL) 2021/1883 artikli 24 lõike 1 teise lõigu punktiga a;

- kasutada teadlaste ja nende pereliikmete pikaajalise liikuvuse puhul lihtsustatud teatamiskorda, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2016/801 artikli 29 lõike 1 punktis a ja artikli 30 lõikes 2, selle asemel, et nõuda uue taotluse esitamist;
- nõuda rahvusvaheliste üliõpilaste, teadlaste ning ELi sinise kaardi valdajate ja nende pereliikmete ELi-sisese liikuvuse puhul üksnes olulisi dokumente, nagu kehtiv reisidokument ja esimese liikmesriigi väljastatud luba. Muid dokumente, nagu tõend ravikindlustuse, elatusvahendite või aadressi kohta, ei tohiks uuesti nõuda, välja arvatud juhul, kui see on rangelt vajalik. Dokumente tuleks aktsepteerida inglise keeles.

SUUTLIKKUSE JA TEABE KÄTTESAADAVUSE PARANDAMINE, KOORDINEERIMISMEHCHANISMIDE EDENDAMINE

Haldussuutlikkuse suurendamise meetmed

26. Liikmesriigid peaksid varustama oma pädevad asutused, sealhulgas diplomaatilised ja konsulaaresindused, piisavate inim- ja rahaliste ressurssidega, et taotlusi tõhusalt menetleda, eelkõige kohtades, kuhu laekub palju taotlusi, ja kõrghooajal (nt õppeaasta algusele eelnevatel kuudel).
27. Liikmesriigid peaksid tagama, et asjaomased töötajad, eelkõige konsulaartöötajad, saavad korrapäraselt ja põhjalikku koolitust taotluste ja asjakohaste dokumentide hindamise ning taotlejate nõustamise kohta, et tagada täielike taotluste õigeaegne esitamine.
28. Liikmesriike julgustatakse kasutama olemasolevaid liidu vahendeid, eelkõige Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, et toetada suutlikkuse arendamist, töötajate arvu suurendamist ja töötajate koolitamist, ning tehnilise toe instrumenti, et toetada liikmesriikide jõupingutusi rändehalduse suutlikkuse suurendamiseks ja paremaks valdkondadevaheliseks koordineerimiseks vajalike struktuurireformide kavandamisel, rakendamisel ja hindamisel, samuti teadusuuringute programmi „Euroopa horisont“, et toetada asjakohaste tõendite ja andmete kogumist²⁰.

Teabe kättesaadavuse parandamise meetmed

29. Liikmesriigid peaksid esitama selge teabe selle kohta, millised dokumendid tuleb esitada pikaajalise viisa või elamisloa taotlemiseks, sealhulgas näited selle kohta, millised on vastuvõetavad tõendid „piisavate vahendite“ omamise nõude täitmiseks, samuti teabe viisa ja elamisloa taotlemise menetluse ajakava kohta.
30. Liikmesriigid peaksid kasutama ja edendama olemasolevaid riiklikke ja üleliidulisi vahendeid ja algatusi, et hõlbustada kolmandate riikide talentide juurdepääsu teabele; sellised vahendid on näiteks ELi sisserändeportaal, Euroopa idufirmade toetamise liidu (ESNA) võimaluste keskus idufirmade asutajatele ning EURAXESSi portaalid ja portaal „Vali Euroopa“ teadlastele. ELi talendireservi kavandades ja arendades

²⁰ Vt programmi „Euroopa horisont“ teadusprojektid, mida rahastatakse teema „HORIZON-CL2–2023-Transformations-01-03“ (Innovatiivsed lähenemisviisid talendipartnerlustele) all.

püüab komisjon saavutada ühtlust olemasolevate ELi tasandi vahendite ja algatuste vahel, et soodustada sünergiat ja lihtsustamist.

31. Seoses kohustusega teha riiki lubamise tingimusi ja õigusi käsitlev teave üliõpilastele, teadlastele ja kõrge kvalifikatsiooniga töötajatele kergesti kättesaadavaks, nagu on nõutud direktiivi (EL) 2016/801 artiklis 35 ja direktiivi (EL) 2021/1883 artiklis 24, julgustatakse liikmesriike kasutama keskseid ühtse kontaktpunkti veebiportaale, mis on kättesaadavad ka mobiilirakendustes ning milles on mitmekeelne sisu, korduma kippuvad küsimused, juturobotid või abitelefoniid. Need portaaliid peaksid pakkuma interaktiivseid suuniseid taotluste koostamise ja selliste liikmesriigis viibimisega seotud praktiliste aspektide kohta, nagu eluase, tervishoid, pangandus ja maksud. Riikide ametiasutuste ja innovatsioonis osalejate aktiivne osavõtt on oluline, et teave oleks täpne, põhjalik ja ajakohane. Kolmandate riikide kodanikel peaks lisaks olema võimalik taotleda pikaajalist viisat või elamisloa otse sama veebiplatvormi kaudu.
32. Liikmesriike julgustatakse tegema partnerriikidega koostööd seoses meetmetega, mille eesmärk on tugevdada dokumentide turvalisust, identiteedihaldust ja teabevahetust ning tegeleda ajude äravooluga seotud võimalike probleemidega. Sedalaadi koostöö võib aidata tugevdada vastastikust usaldust ja vastuvõtumenetluste usaldusväärset ning see aitab täiendada ELi terviklike partnerlussuhete ja talendipartnerluste raames tehtavaid algatusi ning koostööd laienemis- ja naabruspoliitika partneritega.

Koordineerimise tugevdamise meetmed

33. Liikmesriigid peaksid tagama tulemusliku koordineerimise, suhtluse ja teabevahetuse ühelt poolt sisserände- ja tööhõiveasutuste ning teiselt poolt vastuvõtivate ja toetavate üksuste, eelkõige teadusasutuste ja kõrgharidusasutuste ning idufirmade kiirendite ja inkubaatorite, innovatsiooniasutuste ja kaubanduskodade vahel. Pädevad asutused peaksid määrama kontaktpunktid, et hõlbustada otsest ja turvalist teabevahetust vastuvõtivate ja toetavate üksustega.
34. Liikmesriigid peaksid soodustama sellist korda, mille kohaselt saavad vastuvõtivad ja toetavad üksused taotlejaid taotluse esitamise protsessis abistada, tagamaks, et immigratsiooniasutustele saadetakse täielikud taotlused.
35. Liikmesriigid peaksid teavitama vastuvõtva ja toetava üksusi sellest, kui kaua võtab keskmiselt aega taotluse menetlemine, et vajalikud dokumendid (nt vastuvõtuleping, ülikooli vastuvõttuõend) saaksid esitatud aegsasti ja igal juhul mitte hiljem kui 90 päeva enne teadusprojekti või õppeaasta algust. Haldusviivituste vältimiseks ja õigeaegse riiki lubamise tagamiseks tuleks luua otsesed teabekanalid, et teavitada immigratsiooniasutusi üliõpilaste hilisest rahvusvahelisest riiki lubamisest või vastuvõttuupäevade muutmisest.
36. Liikmesriigid peaksid prioriseerima hilinenud riiki lubamise taotlusi, et võimaldada rahvusvahelistel üliõpilastel enne õppeaasta algust kohale jõuda, ning võimaldada pikaajalise viisa ja elamisloa taotluste varajast esitamist, et vältida hooajalist tippkoormust ja leevendada survet konsulaartenustele.

Komisjoni toetus ja juhtimine

37. Liikmesriike julgustatakse tegema koostööd ja vahetama teavet, kaasa arvatud sotsiaalpartnerite ja muude sidusrühmadega, seoses selliste meetmetega, mille eesmärk on meelitada innovatsiooni edendamiseks ligi talente, muu hulgas vastastikuse õppimise ja heade tavade vahetamise kaudu. Selleks peaksid

liikmesriigid panustama innovatsiooni huvides talentide ligimeelitamise platvormi (Talent for Innovation Attraction Platform), mille komisjon kutsub kokku, et koondada rände-, tööhõive-, haridus- ja innovatsioonieksperte olemasolevatelt foorumitelt, nagu seadusliku rände kontaktrühm, tööjõurände platvorm, kõrghariduse töörühm ja Euroopa Innovatsiooninõukogu. Eesmärgiks on luua sünergiat, tagada koordineerimine avaliku sektori asutuste ja sidusrühmade vahel ning jälgida soovitusel rakendamist.

38. Selleks et toetada käesoleva soovitusel järelevalvet ja talentide ligimeelitamist innovatsiooni huvides, peaksid liikmesriigid teavitama komisjoni asjakohastest riiklikest algatustest, reformidest, headest tavadest ja statistikast. Komisjon teeb sellest teabest kokkuvõtte 2026. aastal ja seejärel korrapäraselt, pidades silmas ka võimalikke sihipäraseid seadusandlikke kohandusi, mis võivad olla vajalikud, et muuta menetlused lihtsamaks ning ELi konkurentsivõime ja innovatsiooni eesmärkidele paremini vastavaks.

Brüssel, 29.1.2026

Komisjoni nimel

Magnus BRUNNER
komisjoni liige

